

Langsted (CD):

Jeg har ikke meget at føje til de sidste tre ordføreres indlæg. Vi deler fra centrumdemokraternes side fuldstændig den enighed, der er mellem disse tre partier i denne sag. Vi er dermed med til, om ikke ligefrem at demonstrere, men så at vise, at der ikke er bred enighed i tinget om et forslag, som er stridende mod landets interesser, ikke alene på kort sigt, hvad det også er, men i høj grad på lang sigt, med hvad det kan føre til i andre sager ude i verden, når man skal bygge sin udenrigspolitik på en sådan baggrund.

Ændringsforslaget, som nu ligger her fra socialdemokratiet m. fl.s side, er måske ikke alene inspireret af socialdemokratiet, men jeg skulle tro, at det næsten lige så meget er inspireret af udenrigsministeren, da han jo – så meget kan jeg referere fra udvalgets arbejde – har givet udtryk for, hvad han mente at man kunne gå med til fra udenrigsministeriets side.

Det ligger jo sådan, at der nu ligefrem er 3 ændringsforslag, og der er i hvert fald to væsentlige ændringsforslag fra kristeligt folkeparti, som vi ikke kan tilslutte os i deres helhed, men forslaget om ændring af et enkelt ord i flertallets ændringsforslag kan vi derimod tilslutte os.

Det ændringsforslag, som kommer fra flertallet, kunne udenrigsministeren jo næsten have skrevet. Jeg vil gerne gå nærmere ind på de bemærkninger, hvormed mindretallet, nemlig fremskridtspartiets, venstres, konservatives og centrumdemokraternes medlemmer af udvalget, indstiller forslaget til forkastelse. Det er et citat fra en kronik, som udenrigsministeren har skrevet i Politiken, hvor der står følgende – og jeg citerer det her, for at det kan blive refereret i folketingets forhandlinger, da man jo normalt ikke læser, hvad der står i betænkninger, i tid og evighed:

»Det er væsentligt for mig, . . . at vi skal have diplomatisk kontakt med alle de lande, der vil have forbindelse med os, og hvor FN-sanktioner ikke er til hinder for det. Det gælder som bekendt i øjeblikket alene Rhodesia.

Siden jeg i 1973 fik bred politisk tilslutning til dette princip, har det været konsekvent opretholdt. Det er rigtigt ud fra hensynet til at varetage danske borgeres interesser,

og det fritager os for den pinlige opgave indirekte at skulle blåstempe et styre, når vi af den ene eller den anden grund føler det nødvendigt at genoptage en afbrudt diplomatisk kontakt.«

Og så tilføjer vi i betænkningen:

»Det er på tilsvarende måde mindretallets opfattelse, at folketinget ikke ensidigt kan vedtage sanktioner mod et land, som Danmark opretholder diplomatisk kontakt med.«

Jeg vil gerne have udenrigsministerens kommentar til dette betækningsbidrag.

Bolvig (RV):

Da det nazistiske Tyskland i maj 1945 kapitulerede, troede vel alle, at den menneskeforagtende, racistiske fascisme var knust, i hvert tilfælde i den vestlige verden. Desværre overlevede systemet i det sydlige Afrika. Et lille hvidt privilegeret mindretal udnytter og udbytter et stort flertal og har gennemført en apartheidpolitik, der minder om de nazistiske indgreb over for jøder, sigøjnere, østeuropæere og andre såkaldt mindreværdige racer. I 1948 kom det nuværende regime til magten, og trods en voldsom fordømmelse fra næsten hele verden er det ikke-hvide flertals rettigheder blevet indskrænket.

Det radikale venstre har støttet den danske regerings holdning her i internationale forsamlinger og har med tilfredshed konstateret, at en erklæret nordisk solidaritet med de sorte, med inderne og de farvede er blevet bemærket og påskønnet.

De nordiske synspunkter er kun i ringe grad blevet delt af de øvrige vestmagter, selv om man i det sidste års tid har kunnet iagttage en glædelig holdningsændring. Vi hilser den vedtagne våbenembargo velkommen, vel vidende at vore vestlige partnere gennem mange år har opbygget en våbenindustri i det omstridte land, der gør landet næsten selvforsynende. Men embargoen er trods alt et fremskridt. Det samme er EFs adfærdskodeks for europæiske virksomheder i Sydafrika.

Men det er vigtigt at gøre sig klart, at disse forholdsregler slet ikke er tilstrækkelige til at forhindre et voldeligt opgør. Det er baggrunden for, at mit parti kan støtte det af SF fremsatte og af socialdemokratiet og det radikale venstre ændrede forslag. At vi nægter at yde eksportgaranti, at vi hjemkalder vor